

Aanvullend onderzoek

Vleermuizen, egel en kleine marterachtigen
Alsteedseweg 64, Haaksbergen

Aanvullend onderzoek

Vleermuizen, egel en kleine marterachtigen
Alsteedseweg 64, Haaksbergen

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van BJZ.nu. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Auteur:	Evert Ruiters
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiters, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Kevin Collins en Evert Ruiters
Projectcode:	2021 - 053
Rapportcode:	2022 - 035
Datum:	12.10.2022
Status:	Concept 1

Te citeren als: *Ruiters E.J. 2022. Aanvullend onderzoek vlermuizen, egel en kleine marterachtigen Alsteedseweg 64 Haaksbergen. Alcedo Natuurprojecten rapportnummer 2022 – 035. In opdracht van: BJZ.nu*

Inhoudsopgave

.....	3
1. INLEIDING	5
1.1 AANLEIDING EN VRAAG	5
1.2 DOEL	5
1.3 LEESWIJZER	6
2. ONDERZOEKSMETHODIEK EN INSPANNING	7
2.1 VLEERMUIZEN <i>CHIROPTERA</i>	7
2.2 EGEL <i>ERINACEUS EUROPAEUS</i>	8
2.3 KLEINE MARTERACHTIGEN <i>MUSTELA</i>	8
2.4 VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE	9
2.5 VERANTWOORDING	9
2.6 ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN	9
3. OMSCHRIJVING PLANGEBIED	10
3.1 BESCHRIJVING LOCATIE	10
3.2 BESCHRIJVING INGREEP	11
4. RESULTATEN	12
4.1 VLEERMUIZEN	12
4.2 EGEL	14
4.3 KLEINE MARTERACHTIGEN	14
4.4 OVERIGE DIERSOORTEN	15
5. CONCLUSIES	16
5.1 CONCLUSIES	16
6. BRONVERMELDINGEN	18
7. BIJLAGE 1 FOTO-OVERZICHT	19
8. BIJLAGE 2 WETTELIJK KADER	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

Initiatiefnemer is voornemens om aan de Alsteedseweg 64 te Haaksbergen een voormalige boerderij en enkele bijgebouwen te slopen en een deel van het omliggende terrein te saneren om ter plaatse ruimte te maken voor een opslagloods van 3800 m². Dit initiatief c.q. de voorgenomen ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde diersoorten die ter plaatse of in de directe omgeving leven in het geding komen. Daartoe is in 2021 een quickscan flora en fauna uitgevoerd¹. De resultaten van deze quickscan wezen uit dat er aanvullend onderzoek noodzakelijk was voor vleermuizen, egel en kleine marterachtigen. BJZ.nu heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. Alcedo Natuurprojecten heeft dit onderzoek in de periode 15 mei – 1 oktober 2022 uitgevoerd. In de voorliggende rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Wordt de bebouwing van Alsteedseweg 64 te Haaksbergen gebruikt als vaste verblijfplaats door vleermuizen;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Alsteedseweg 64 te Haaksbergen een belangrijke schakel in een bestaande vliegroute voor vleermuizen;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Alsteedseweg 64 te Haaksbergen een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Alsteedseweg 64 te Haaksbergen functioneel leefgebied voor de egel;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Alsteedseweg 64 te Haaksbergen functioneel leefgebied voor kleine marterachtigen.

¹ Ruiter E.J. 2021. Quickscan Flora & Fauna Alsteedseweg 64 Haaksbergen. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 041. In opdracht van: BJZ.nu

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en onderzoeksinspanning beschreven welke zijn geleverd per soort of soortgroep, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de onderzochte locatie, daarna wordt in hoofdstuk 4 het resultaat van dit onderzoek per soort of soortgroep besproken en toegelicht, vervolgens worden in hoofdstuk 5 de conclusies gepresenteerd en aanbevelingen gedaan voor eventueel te nemen vervolgstappen. Ten slotte staat in hoofdstuk 6 welke bronnen er zijn geraadpleegd. De bijlagen bevatten een foto-overzicht van de onderzochte locatie en een beknopte omschrijving van het wettelijk kader waarbinnen dit onderzoek is verricht.

2. Onderzoeksmethodiek en inspanning

2.1. Vleermuizen *Chiroptera*

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Hierbij werd gebruikt gemaakt van een Peterson 240x batdetector, verrekijker en zaklantaarn. In het kraam- en paarseizoen van 2022 is het plangebied geïnventariseerd op gebouw- en boom-bewonende vleermuizen. De onderzoeksmethode die is toegepast is omschreven in het vleermuisprotocol 2021. De soorten die zijn geïnventariseerd op basis van verwachting van aanwezigheid betreffen:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Deze verwachting is gebaseerd op enerzijds data uit de NDFF en anderzijds op expertise van de onderzoekers. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

Tabel 1: Onderzoeksmomenten vleermuizen

Datum	Tijd	Temp (°C)	Wind	Bewolking
16-05-2022	21.05 – 23.34	15	Bijna windstil	Niet gemeten
01-06-2022	21.35 – 23.46	16	Bijna windstil	Niet gemeten
19-06-2022	02.47 – 05.12	22	Zacht briesje	4/8
25-08-2022	21.34 – 23.41	26	Niet gemeten	Niet gemeten
11-09-2022	21.13 – 23.15	20	Niet gemeten	4/8

2.2. Egel *Erinaceus europaeus*

Voor het onderzoek naar de aanwezigheid van de egel werden gedurende het onderzoek in 2022 twee cameravallen (Reconyx Hyperfire) en twee struikrovers² geplaatst. Zie figuur 1. Deze vallen werden niet tegelijkertijd gebruikt en werden zo geplaatst dat er een volledig beeld te onderzoeken locatie is verkregen. De vallen hebben er gedurende de periode 15 mei tot en met 11 oktober gestaan.

Zie voorts 4.5

Figuur 1: Struikrover op locatie Ter Huurne.

2.3. Kleine marterachtigen *Mustela*

Onder kleine marterachtigen worden verstaan:

- **bunzing** *Mustela putorius*,
- **hermelijn** *Mustela erminea*
- **wezel** *Mustela nivalis*.

Voor het onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen werden gedurende het onderzoek in 2022, net als bij de egel, twee cameravallen (Reconyx Hyperfire) en twee struikrovers geplaatst. Deze vallen zijn zo geplaatst dat er een volledig beeld te onderzoeken locatie is verkregen.

Zie voorts 4.5

² De struikrover is een speciale buis met daarin een wildcamera om gemakkelijk alle soorten marterachtigen en vele andere kleine (zoog)dieren in beeld te brengen.

2.4. Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd volgens vleermuisprotocol 2021 en volgens de door de zoogdiervereniging geadviseerde onderzoeksmethodes. De bij dit onderzoek betrokken veldmedewerkers en/of ecologen zijn ervaren op dit vakgebied en hebben bij de uitvoer van het veldwerk niets over het hoofd gezien of verzuimd te onderzoeken. Hiermee is dit aanvullende onderzoek de volledigheid van deze inventarisatie gegarandeerd.

2.5. Verantwoording

Uitvoer onderzoek: Kevin Collins, vleermuizen en Evert Ruiters, egel en kleine marterachtigen

Rapportage: Evert Ruiters

www.alcedo-natuurprojecten.nl

info@alcedo-natuurprojecten.nl

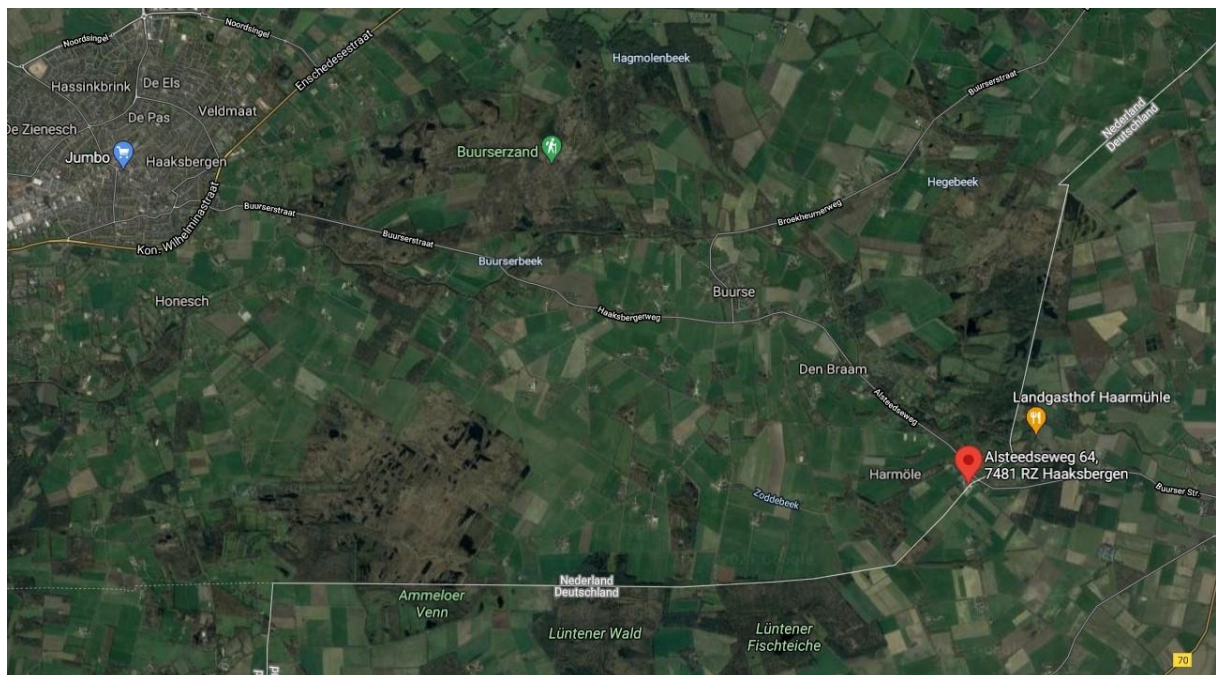
2.6. Onvoorziene omstandigheden

Er was tijdens geen enkel onderzoeksmoment sprake van onvoorziene omstandigheden zoals plotseling veranderende weersomstandigheden, tussentijdse verandering aan gebouwen, voortijdige afbraak van gebouwen enzovoorts. Kortom, het onderzoek kon gedurende de gehele onderzoeksperiode goed worden uitgevoerd.

3. Omschrijving plangebied

3.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Alsteedseweg 64, 7481 RZ te Haaksbergen. Zie figuur 2. Het betreft een boerderij daterend van 1957. De boerderij is opgetrokken uit rode bakstenen muren voorzien van een spouw en heeft een rood pannendak met enkele schoorstenen. Voorts is er sprake van enkele bijgebouwen bestaand uit twee stallen met bakstenen muren en een golfplaten dak en een grote uit hout opgetrokken kapschuur met een golfplaten dak. Ook is er op het terrein een klein zomerhuisje aanwezig. Het geheel ligt in landelijk agrarisch gebied tegen de grens met Duitsland. Het is een typisch Twents erf op een zeer ruime kavel. Maar het geheel is al enige tijd niet meer in gebruik als boerenerf of woonbestemming en daardoor is de (sier)tuin van het huis en het erf en de omgeving van de boerderij slecht onderhouden en nogal verwilderd. Rondom en achter de bebouwing zijn veel hoge en oude bomen aanwezig. Voornamelijk zomereik.

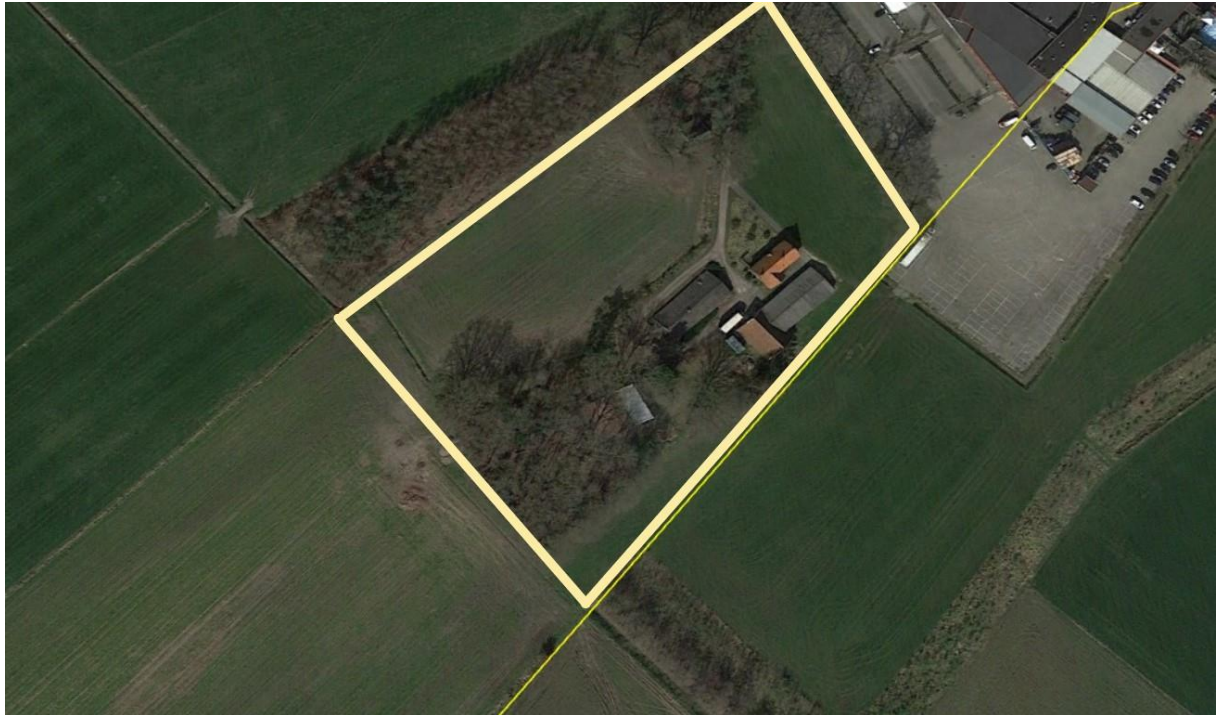

Figuur 2: ligging van de onderzochte locatie t.o.v. Enschede

Voor een foto-impressie van de onderzochte locatie: zie pagina 19

3.2. Beschrijving ingreep

De voorgenomen ingreep bestaat uit het afbreken van alle bebouwing op de locatie (alle bebouwing, circa 1108 m², binnen het gele kader in figuur 3). Er zullen ten behoeve van de uitvoer van de plannen ook bomen worden gekapt en bosschages verwijderd, maar geen sloten of poelen worden gedempt. De hoeveelheid te kappen bomen was bij de uitvoer van dit onderzoek niet bekend. En ook niet welke bomen het betreft.

Figuur 3: Overzicht van de onderzochte locatie. Binnen geel kader. Bron: Google Earth

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden per soortgroep of soort de resultaten van het aanvullend onderzoek besproken en toegelicht.

4.1. Vleermuizen

Van de onder 2.1 genoemde soorten zijn aangetroffen:

- **Gewone dwergvleermuis** *Pipistrellus pipistrellus*
- **Ruige dwergvleermuis** *Pipistrellus nathusii*
- **Laatvlieger** *Eptesicus serotinus*
- **Rosse vleermuis** *Nycatalus noctua*

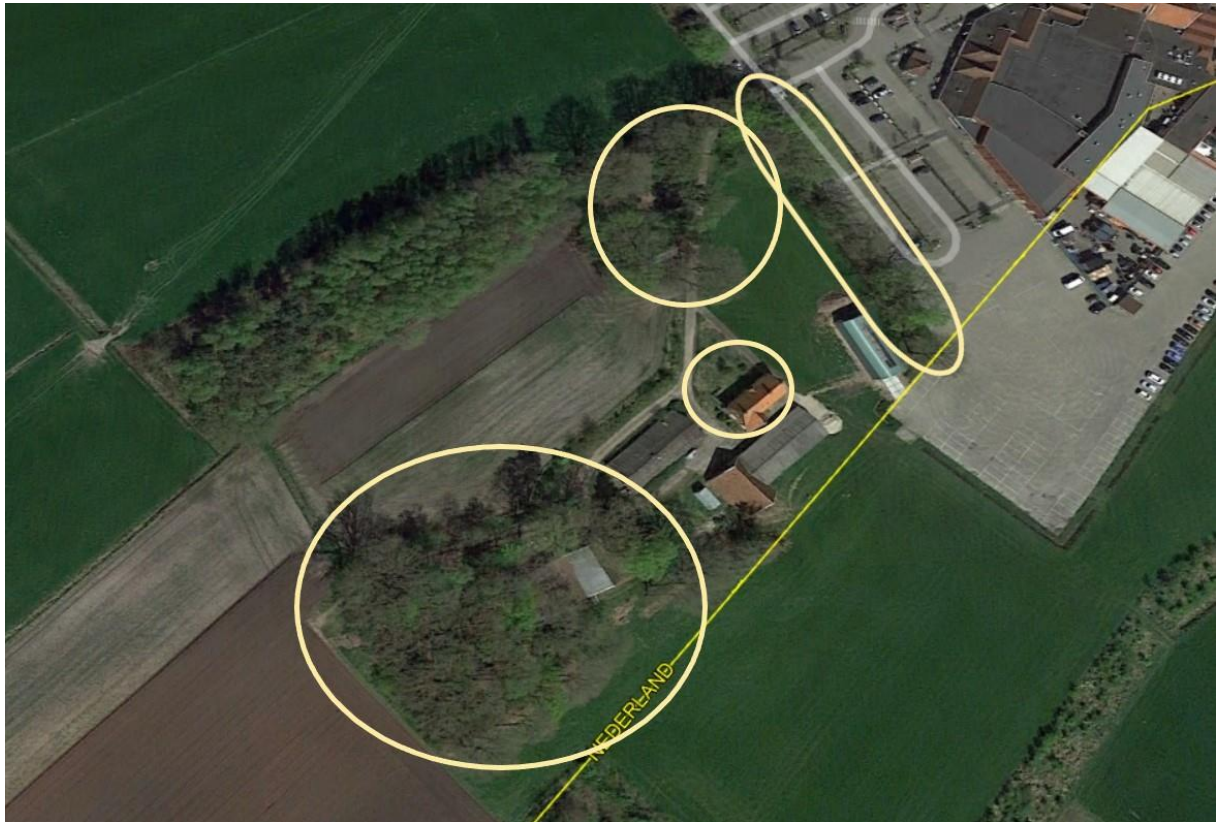
Van de **gewone dwergvleermuis** zijn gedurende alle onderzoeksmomenten meerdere exemplaren waargenomen. Het betreft steeds ter plaatse foeragerende en/of langs vliegende dieren. Enige vorm van binding met bebouwing in de vorm van een vaste verblijfplaats is niet vastgesteld. Wel werd er baltsactiviteit vastgesteld. Deze activiteit was niet gebonden aan de bebouwing, maar vond plaats rond de bomen op diverse plaatsen op de locatie. Het idee bestaat dat de dieren vaste verblijfplaatsen hebben in de oude bomen.

De **ruige dwergvleermuis** is incidenteel waargenomen. Naar alle waarschijnlijkheid betreft het hier langstreckende dieren die kortstondig foeragerend aanwezig waren.

De **laatvlieger** is tijdens alle onderzoeksmomenten waargenomen. Het betreft steeds ter plaatse foeragerende en/of langs vliegende dieren. Enige vorm van binding met bebouwing is niet vastgesteld. Laatvliegers gebruiken de locatie vooral om te foerageren, maar het is niet uitgesloten dat er zich in de oude bomen op de locatie vaste verblijfplaatsen bevinden. Het is echter zeer moeilijk om deze precies te lokaliseren. Dat is door dit onderzoek ook niet vast komen te staan.

De aanwezigheid van een **rosse vleermuis** is eenmaal vastgesteld. Het gaat hier om een langstreckend dier. Het is niet vastgesteld dat er zich in een van de oude bomen op de locatie een kolonie van rosse vleermuizen bevindt.

De directe omgeving van de bebouwing wordt intensief benut als foerageerplaats. De grootste activiteit van foeragerende vleermuizen bevindt zich echter rondom de boomgroepen op de locatie. Zie figuur 4.

Figuur 4: Belangrijke foerageerplekken voor vleermuizen op de onderzochte locatie.

De lijnvormige structuren en de boomgroepen op de locatie worden benut als onderdeel van een grotere vliegroute door vleermuizen. Via dit onderdeel, waar ook kan worden gefoerageerd, komen vleermuizen van de ene naar de andere plek in de wijdere omgeving van de onderzochte locatie.

Door de voorgenomen plannen zullen deze functies echter niet in gevaar komen, omdat er aan die bestaande situatie niets of vrijwel niets zal wijzigen.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep, sloop van gebouwen, zullen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Bij kap van bomen kunnen we vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Essentieel foerageergebied en belangrijke vliegroutes en migratiecorridors zullen, zolang er geen bomen worden gekapt, door de voorgenomen ingreep niet in gevaar komen.

4.2. Egel

Door middel van het onderzoek met wildcamera's zijn er op de onderzochte locatie geen egels waargenomen. Tijdens de avond- en nachtrondes voor vleermuizen zijn echter wel egels waargenomen. Het totale onderzochte terrein kan worden aangemerkt als functioneel leefgebied voor egels. Zorgvuldig handelen is hierbij van belang.

Effectenbeoordeling:

Door de afbraak van bebouwing zal geen functioneel leefgebied van egels worden vernietigd. Dit zal echter wel het geval zijn wanneer de groene omgeving wordt gesaneerd.

4.3. Kleine marterachtigen

Door middel van het onderzoek met cameravallen, gedurende de periode 15 mei – 11 oktober, zijn er op de onderzochte locatie geen kleine marterachtigen waargenomen. Hiermee is niet gezegd dat er ter plaatse geen kleine marterachtigen voorkomen. Het totale terrein kan worden aangemerkt als functioneel leefgebied voor kleine marterachtigen, maar ze zijn niet op camera vastgelegd. Zorgvuldig handelen is hierbij van belang.

Effectenbeoordeling:

Door de afbraak van bebouwing zal geen functioneel leefgebied van kleine marterachtigen worden vernietigd. Dit zal echter wel het geval zijn wanneer de groene omgeving wordt gesaneerd.

4.4. Overige diersoorten

Via het onderzoek met cameravallen zijn de volgende overige diersoorten waargenomen: steenmarter, eekhoorn, bosmuis, ree, huiskat, houtduif, merel, winterkoning, roodborst en heggemus.

Figuur 5: Steenmarter voor een struikrover.

Figuur 6: Europese rode eekhoorn voor de struikrover.

5. Conclusies

5.1. Conclusies

Op de onderzochte locatie is tijdens dit aanvullend onderzoek de aanwezigheid vastgesteld van de volgende via de Wnb beschermde diersoorten:

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

Deze soort benut de locatie zeer frequent als:

- Foerageerplaats. Deze functie is voor de gewone dwergvleermuis van essentieel belang, maar zal door de voorgenomen activiteit niet ingrijpend worden aangetast. Hierbij wordt nadrukkelijk aangetekend dat, wil deze functie in stand worden gehouden, het belangrijk is dat de boomgroepen met grote oude bomen (voornamelijk zomereik) niet worden gekapt.

Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*

Deze soort benut de locatie incidenteel als:

- Foerageerplaats. Deze functie zal door de voorgenomen activiteit niet ingrijpend worden aangetast.

Laatvlieger *Eptesicus serotinus*

Deze soort benut de locatie zeer frequent als:

- Foerageerplaats: Deze functie is voor de laatvlieger van essentieel belang, maar zal door de voorgenomen activiteit niet ingrijpend worden aangetast. Hierbij wordt nadrukkelijk aangetekend dat, wil deze functie in stand worden gehouden, het belangrijk is dat de boomgroepen met grote oude bomen (voornamelijk zomereik) niet worden gekapt.

Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Deze soort benut de locatie incidenteel als:

- Foerageerplaats: Deze functie zal door de voorgenomen activiteit niet ingrijpend worden aangetast.

Egel *Erinaceus europaeus*

Deze soort benut de locatie als:

- Vaste verblijfplaats en voortplantingsplaats. Deze functie zal door de voorgenomen activiteit ingrijpend veranderen. Hier geldt dat voorafgaand aan de sanering van de locatie er een ecooloog een inspectie zal moeten uitvoeren om te bepalen of er (overwinterende) egels aanwezig zijn. Voorts zal het terrein zodanig moeten worden ingericht dat het functioneel

biotoop van deze soort behouden blijft. Dat kan door middel van het behouden of opnieuw aanleggen van ruige bermranden en houtwallen.

Conclusie algemeen: *Voor de voorgenomen ingreep hoeft ten aanzien van de aangetroffen soorten vleermuizen geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de Provincie Overijssel. Dit geldt alleen ten aanzien van de plannen om bebouwing af te breken. Omdat a. niet kan worden uitgesloten dat er zich in de oude bomen op de onderzochte locatie vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden en b. deze bomen een belangrijk aspect vormen voor foeragerende vleermuizen, zal bij plannen tot de kap van deze bomen eerst een ecooloog (vleermuisdeskundige) moeten worden geconsulteerd. Ten aanzien van de sanering (verwijdering van groen en bosschages) van het terrein, moet vooraf een ecooloog worden geconsulteerd. Deze zal moeten onderzoeken of er zich ter plekke egels of kleine marterachtigen bevinden.*

6. Bronvermeldingen

Bronvermeldingen staan in dit document doorgaans vermeld als verwijzing in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, en ook relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON en overige PGO's;

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosys.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Natuurtoetshulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

7. Bijlage 1 | foto-overzicht

8. Bijlage 3 | Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
<p>Artikel 3.1 lid 1</p> <p>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</p>	<p>Artikel 3.5 lid 1</p> <p>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</p>	<p>Artikel 3.10 lid 1a</p> <p>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</p>
<p>Artikel 3.1 lid 2</p> <p>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</p>	<p>Artikel 3.5 lid 2</p> <p>Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.</p>	<p>Artikel 3.10 lid 1b</p> <p>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</p>
<p>Artikel 3.1 lid 3</p> <p>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</p>	<p>Artikel 3.5 lid 3</p> <p>Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</p>	<p>Artikel 3.10 lid 1c</p> <p>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</p>
<p>Artikel 3.1 lid 4 en lid 5</p> <p>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</p>	<p>Artikel 3.5 lid 4</p> <p>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</p>	
	<p>Artikel 3.5 lid 5</p> <p>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.</p>	

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.